

# KURJER LITEWSKI

WYDAWNICTWA ROK VIII.

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA plac Katedralny № 4.

Adres telegraficzny: Wilno Kurjer. — Skrzynka pocztowa № 96.

Telefon № 129, telefon drukarni № 685.

Administracja otwarta od godz. 10—4 po poł. W niedziele od 12—1 p. p.

Redaktorzy przyjmują od godz. 1—2 po połud.

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadesłane za wiersz petitowy w tekście, lub jego miejsce 1 rub. Ogłoszenia na 1-iej stronie za wiersz petitowy lub jego miejsce 60 kop. Ogłoszenia na 1 str. o pożycz państw. za wiersz pet. lub jego miejsce 1 rb. Reklamy za wiersz petitowy lub jego miejsce 40 kop. Nekrologi za wiersz pet. lub jego miejsce na 1 str. 50 k. po tekście 30 k. Z życia towarzyskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 rb. Ogłoszenia zwyczajne miejscowe za wiersz pet. lub jego miejsce 18 kop. Ogłoszenia zwyczajne zamiejscowe za wiersz pet. lub jego miejsce 20 kop. Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 4 kop., najmniejsze 10 kop. Posady i prace 3-krotne ogłoszenie 20 wyrazów 1 rb. Ogłoszenia w niedzielam numerze o 25 proc. drożej. Dołączenie prospektów do „Kurjera” 7 rb. od tysiąca oprócz opl. poczt.

WARUNKI PRENUMERATY

Rocznie. Półrocz. Kwartał. Miesięcz.

W WILNIE	8—	4—	2—	—70
Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ	10—	5—	250	—84
ZAGRANICĄ	16—	8—	4—	1,50

Zmiana adresu 20 kop. — Za odnośnienie do domu 10 kop. miesięcznie. Listów niefrankowych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer” nie przyjmuje. Rękopisów — nie zastrzeżonych do swrotu — nie przechowuje.

Ogłoszenia „Kurjer” drukuje tylko w języku polskim. — Ogłoszenia przyjmuje się w Administracji „Kurjera Lit.” do godz. 4 p. p. Od 4—6 p. p. w Biurze Ogłoszeń L. i E. Metz i S-ka, Wielka 33, telefon № 883. Po godz. 6-iej nekrologi i inna niecierpięca zwłoki zawiadomienia, w drukarni Józefa Zawadzkiego, Suwowska 3.

Numer pojedynczy

5 kop.

Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie.

Numer pojedynczy

5 kop.

## KONIAK SZUSTOWA

**TEATR POLSKI** pod dyr. **Br. Oranowskiego.** (W ogrodzie po-Bernardyńskim).

Dzisiaj, w sobotę, dwa przedstawienia:

O godz. 2 pop. (ceny niż. do poł.)  
Przedstawienie dla dzieci  
**„Sztęgar”**  
operetka w 3 akt. Zeller.

Jutro, w niedzielę:  
O g. 2 pp. (ceny do poł. niż.). Ostatni raz w tym sezonie, przed. dla dzieci  
**„HALKA”**  
opera w 4 aktach St. Moniuszki.  
W poniedziałek po cenach niższych „Jej adjutant”.

Okazyjnie do sprzedania z dużym ustępstwem od cen fabrycznych  
**Suknie haftowane i tiulowe**  
doskonałego wyrobu, modne desenie.  
Ceny od 8 do 24 rb., rozmiar 6 1/2 arsz. (4 1/4 metra)  
Adres: Dworcowa 10 m. 1, oglądać można od godz. 2 do 5.

**Szkola Rysunkowa J. Montwiła.**  
Zapisy na wykłady **BUCHALTERJI** i nauk handlowych  
przyjmuje **Jan Lachowicz** codziennie w Banku Ziemijskim (Ś-to Jerska 8), od godz. 10—3. 58690

Wydawnictwo Księgarni Józefa **ZAWADZKIEGO** w Wilnie.  
Opuszcilo prasę artystyczne wydawnictwo  
**WILNO** z przed stu lat.  
W akwarelach Franciszka Smuglewicza.  
Odbito w ilości 500 numerowanych egzemplarzy. Cena rb. 3.  
Prospekta wysyła księgarnia bezpłatnie. 60281

**LAKTOBACILINA**  
środek przy chorobach żołądkowych i kiasek 59258  
**PASTYLKI-PROSEK.**  
W celu uniknięcia fałszyfikatów i podrabiń zą-  
dajcie prawdziwą Laktobacilinę T-wa „Le Ferment” w Paryżu, jednego dostawcy profesora **MIBCZNIKOWA.** Do nabycia we wszystkich główn. aptekach.

**D-r GLOBUS**  
powrócił. 60008  
**St. Chabrowskiego,**  
patrz str. 5-14. 55226

**A. WYLEŻYŃSKI**  
powrócił i rozpoczął lekcje  
**GRY SKRZYPCOWEJ.**  
Metoda Konserwatorium Lipskiego.  
Cherońska 7, od g. 3—4. 5293

**Marja Putwińska**  
DENTYSTKA  
wróciła. Godz. przyj.: 10—12 i 2—5.  
Ul. Zawalna 15 m. 11. 59000

**D-r WŁ. ŁOWMIAŃSKI**  
powrócił z zagranicy. Spec. choroby gardła, nosa i ucha. Godz. przyj.: 11—115-6  
Preobrażenska d. № 7 m. 4. 58985

**D-r KARWOWSKI**  
dla specjalizacji na czas dłuższy wyjechał za granicę. 60126

**Kongres eucharystyczny.**

Jakkolwiek o świeżo zakończonym w Wiedniu kongresie eucharystycznym zdawaliśmy pokrótce sprawę z dnia na dzień, był on zjawiskiem zbyt doniosłym i potężnym, byśmy nie czuli potrzeby dać jeszcze kilku słów uzupełniających.

Przedewszystkiem więc zaznaczymy, że cel kongresu bardzo pięknie przedstawił Paweł ks. Sapięha, przewodniczący krajowego komitetu polskiego, który zaczął swe przemówienie wstępnę w te słowa:

„Celem kongresu jest i być musi, głośne, publiczne wyznaczenie wiary, wiary w tę prawdę, że w Hostji jest: „Bóg żywy, utajony, lecz prawdziwy”. Takie masowe wyznaczenie musi porwać i rozpałać serca, choć obojętniejsze, choć bardziej zimne—bo wiara i miłość tych rzesz nieprzeliczonych musi się wszystkim udzielać! Pod wpływem tego głośnego, stutysięcznego usty przedstawicieli wszystkich niemal ras, plemion i narodów wypowiedzianego „Credo”—zatti chyba ogniem Bożym serce i tego, kto może z ciekawości tu przybył. A człowiek, który zasługiwał na miano dobrego katolika, lecz nie wznosił się jeszcze do wyżyn heroizmu — zapłonął niechybnie przy tym obryzmym płomieniu miłości ku utajonemu Bogu — miłością zdolną choćby na męczennstwo. Oto cel, który kongres osiągnąć winien wśród swoich, wśród wiernych.”

„Jest jednak jeszcze cel drugi, cel apostołski, misjonarski. Pierwsi chrześcijanie nawracali męczennstwem — my, nawracać możemy i powinniśmy wiarą, wyznaniem jej w życiu, a miłością i pokorą w słowie i czynie. Pewnie, że Kongres sam przez się, nie nawrócił niewiernych i niewierzących zewnętrznych świadków tej uroczystości. — Ale koniec-

nie musi im dać do myślenia: co to za wiara, tak dawna, tak żywotna, tak niezmienna! Wszak o miłości pierwszych chrześcijan do Sakramentu Ołtarza, mówili poganie ze złością i potwarzem bluźnierstwem — a jednak dali się jej w końcu ogarnąć. I poganie dni dzisiejszych, jak zobaczą tysiące katolików, od sędziwego Monarchy począwszy, aż do maluczkich, na kolanach przed Eucharystją — jedni gniewać się, drudzy drwić będą — ale wszyscy zdumiewać — i wierze, że nie przebrzmia bez echa w sercach i duszach te uroczyste chwile, — jak nie przebrzmiały bez echa w katolickiej Kolonii, w protestanckim Londynie i o-władnietym przez masonów Madrycie...”

Ruch eucharystyczny rozpoczął się przed 40 mniej więcej laty we Francji, gdzie zaczęto urządzać uroczyste procesje z dziesiątkami tysięcy uczestników. Biskupi francuscy zapoczątkowali też międzynarodowe kongresy eucharystyczne, z których pierwszy odbył się w Lille w r. 1881. Zjazd był nadspodziewanie duży i od tego czasu kongresy eucharystyczne powtarzają się co roku, lub co lat parę. Odbywały się już one w najrozmaitszych krajach: kilkakrotnie we Francji i Belgii, dalej w Szwajcarii, Niemczech, Jerozolimie, Londynie, Kanadzie, Madrycie i t. d. Przyjęły one charakter obrad nad rozmaitemi sprawami, religijnymi, kościelnymi i społecznymi, a kończyły się zbiorowymi modłami i uroczystymi procesjami z niezliczonymi tłumami uczestników.

Świeżo ukończony kongres w Wiedniu był dwudziestym trzecim z rzędu, a odbył się z tem większą uroczystością, że przewodnictwem honorowe objął cesarz Franciszek Józef, że gorliwy udział wzięła cała rodzina cesarska z następcą tronu na czele, a za nią pośpieszyli oczywiście wszyscy dygnitarze państwowi. Zarówno sędziwy, ale rzeźki je-

szcze monarcha, jak i energiczny następca tronu znani są z pobożności i przywiązania do katolicyzmu, to też niewątpliwie nie mieli na widoku żadnych celów politycznych. Mimo to jednak niepodobna zaprzeczyć, że kongres eucharystyczny przyczynił się do podniesienia znaczenia Austrii w świecie. Wysnuwa się ona coraz bardziej na czoło państw katolickich i rola protektora katolików w krajach niewiernych, której się wyżyła republikańska Francja, przechodzi coraz bardziej w ręce Habsburgów.

Nie będziemy się kusili o zmieszczenie w artykule dziennikarskim pobeżnego choćby sprawozdania. Zaznaczymy tylko, że posiedzenia plenarne, na których przemawiano w językach łacińskim, francuskim i niemieckim, odbywały się w Rotundzie Prateru, tak wielkiej, że, jak się wyraża jeden z korespondentów, „mogłaby pomieścić rynek krakowski z Sukiennicami” i że cały ten ogrom byłby doszczętnie wypełniony. Posiedzenia zaś sekcji narodowościowych odbywały się w kościołach, specjalnie na ten cel przeznaczonych. Nie zabrakło oczywiście i sekcji polskiej. Pozwolimy tu sobie znowu przytoczyć piękne słowa ze wspomnianej mowy ks. Sapięhy:

„A gdzie świat katolicki tak potężny, tak powszechne wyznaczenie wiary w Sakrament Ołtarza składa — tam my polacy konieczni być powinniśmy. Toć my „Polonia semper fidelis” („Polska zawsze wierna”) skupialiśmy się zawsze koło „Sanctissimum”, w chwilach przełomowych i ważnych. Wszak bitwa grunwaldzka toczyła się już — gdy król Władysław Jagiello słuchał jeszcze trzeciej Mszy św. Wszak wśród gradu kul szwedzkich ks. Kordecki obnaszał procesjonalnie „Sanctissimum” po walach Jasnej Góry — i ufnością swą a wiarą zmusił niejako Zbawiciela, do ocalenia Rzeczypospolitej. Wszak przed dwoma i pół wiekami, tu pod murami tego miasta, zanim uderzył, król Jan wysłuchał, krzyżem ledząc, Mszy św. i Boga Swęgo do serca przyjmował. A jakie miejsce zajmowaliśmy w historii świata katolickiego, świadczą mowy wczorajsze, świadczą fakt, że kardynał legat papieski, otwierając kongres eucharystyczny, wśchświatowy, trzykrotnie imię Polski przytoczyć musiał, a śladem jego poszedł burmistrz miasta Wiednia, minister oświaty cisliawski i przedstawiciel wszystkich obokrajowców obecnych na kongresie, deputowany belgijski.”

na kolana za zbliżeniem się „Sanctissimum” może być jeszcze bardziej imponujący, niż w razie pięknej pogody. Stracił niewątpliwie na barwności pochod, gdyż parasole zasłaniały wspaniałe stroje magnatów. „Sanctissimum” wieził w przeszlicznej karocy Karola VI dwaj kardynałowie: Van Rassum i Nagel, tuż za nią w karocie z odkrytymi głowami jechali cesarz i następca tronu. W tej uroczystości wzięło udział 6,000 duchownych, 84,658 reprezentantów krajów koronnych, 30,000 kobiet, 2,800 oficerów, 3,500 urzędników itd. Ogółem 150,758 ludzi.

O imponującym wrażeniu, jakie ten pochod sprawił na uczestnikach i widzach, świadczą najlepiej korespondencje do francuskich pism obojętnych względem religii, a nawet dla katolicyzmu wrogich. Czują w nich, że autorowie, mimo wszystko, do głębi wstrząśnięci zostali. Wiedzieli, czego się obawiać, organizatorowie protestów wolnościślicielskich przed kongresem, ale zdawali sobie również sprawę z nastroju mas ci żydzi, którzy się wszelkiej solidarności z protestami wyparli.

J. S.

### Z WARSZAWY.

(Koresp. własna „Kurjera Lit.”).

5 (18) września.

Kwestja wyborów emocjonuje dziś nie mało Warszawy. Możliwość przejścia na posła z Warszawy zdaje się nieprawdopodobną. Odezwały się nawet w prasie żydowskiej głosy ostrzegawcze przed, w razie podobnego wyborów wyniku, ostatecznym rozłamem ze społeczeństwem polskim, a wśród społeczeństwa naszego zdania, iż wybór żyda mógłby dla nas być korzystnym, jako czynnik otrzeźwiający raz przeciw społeczeństwu przed wszelkim z żydami kompromisem.

Dr. Nusbaum, jak wiemy, odmówił kandydatury.

Pisma żargonowe poruszyły parokrotnie sprawę kompromisu ze stronictwami polskimi, wyłączać demokrację narodową. Stawiają pisma te długi szereg warunków kompromisu, jak: równoprawienie żydów we wszystkich dziedzinach życia publicznego, zaprzestanie akcji ekonomicznej ze strony społeczeństwa polskiego, zaprzestanie w prasie napaści na żydów i t. p.

Jaki poseł — pyta „Gazeta Warszawska” — mógłby przyjąć podobne zobowiązania i ku jakim zobowiązaniom te wiodłyby rezultatom w kwestji samostępu np.?

Co do tej ostatniej sprawy rzeczona gazeta pisze: „Gdyby poseł m. Warszawy, któryby zobowiązania takie przyjął, znalazł się w przyszłym Kole polskiem w mniejszości, musiałby, chcąc zadostęczyć zobowiązaniom swym wobec żydów, wyłamać się z solidarności z Kolem polskiem, co, rzecz prosta, ogromnie obniżyłoby powagę reprezentacji naszej nazwanej. Gdyby zaś owemu posłowi z m. Warszawy udało się przeważać szale wewnątrz samego Kole polskiego i gdyby reprezentacja nasza zajęła stanowisko wręcz przeciwnie temu, jakie zostało zadeklarowane w jej imieniu przez posła Jarońskiego w poprzedniej Dumie, równałoby się to obniżeniu powagi w oczach rosjan już nie samej tylko reprezentacji polskiej, ale i całego społeczeństwa polskiego. Znaczyłoby to bowiem, że społeczeństwo polskie w najżywniejszych dław kwestjach nie orientuje się weale, zmienia swe stanowisko z roku na rok, słowem, że jest czynnikiem politycznym, z którym nikt poważnie liczyć się nie potrzebuje, a nawet nie może.” To też zmiana frontu w kwestji żydów w samorządzie byłaby wielką klęską, gdyż jest rzeczą prawdopodobną, że prawica i nacjonalistki przychyliłyby się do życzenia Kola i obdarzyłyby Królestwo samorządem miejskim, w którym żydzi nie byłyby absolutną prze-

**Moskiewski CYRK stołeczny Rudolfa Trutzi,**  
W sobotę 8-go września **Efektowne, sportowo-galowe przedstawienie.**  
**WYŻEJNIONY PROGRAM** — Młody in. debiut słynnej artystki angielskiej **Miss Kazimur**, jazda na „dokardzie” z trosowaniem foksterjerami. — Debiut angielskiego komika na koniu p. **Krasna** z jego doskonale trosowaną malpą.

W części 2-jej po raz 1-szy historyczny **„Dramat w Meksyku”** z udz. całej kask-pantomina w 2 części, 1 29 obraz. — 2 przedstawienia: o godz. 2-jej w pol. i o godz. 9-wieczorem. 53624  
Czytajcie afisz!

**KINEMATOGRAF BRONISŁAWA**  
8, 9 i 10 września 1912 r. — Dziennik Pathé (kronika)  
**Za grzechy przymuszone** (dramat w 3-eh częściach).  
**BOKSOWANIE MAKSA Z PANNA** (komiczny).  
Nad program: **Uroczystości w Smoleńsku z okazji pobytu ICH CESARSKICH MOŚCI.** Początek o godz. 4-jej.

**Teatr Familijny R. Sztremera,**  
ul. Wielka 74.  
Atrakcja sezonu! **Wspaniała serial Tragedja Egipcjanki.**  
Wstrząsający, niezwykły dramat w 2-eh częściach. Wszystkie nowel. Zdjęcia pięknych miejscowości pustyni egipskiej. Biorą udział znakomici amerykańkanie i bedui. Nad brzegiem zupełnej ruiny, dramat. — Gontran pozłaca swój herb, scena komiczna. — Przegląd ostatnich wydarzeń, kronika.

W następną niedzielę, 16 września. **W następną niedzielę, 16 września.**  
**ODBĘDZIE SIĘ**

**PIERWSZA WIELKA WIECZORNICA WIOŚLARSKA w „SOKOLE”**  
na ładkami, na której będą wręczone zwycięzcom wioślarskom nagrody na wyścigi (regaty), odbyło tegoż dnia na Wilji.  
Początek o godz. 9-jej wieczorem. 60284

**Koncertowa Ogrodu Botanicznego dyr. I. SZUMANA.** Telefon № 346.  
**Dzisiaj Wspaniały Koncert-monstre.**  
**Pierwszorzędna atrakcja.**  
Szczegóły w afiszach. Początek o godzinie 11-jej wieczorem.

**Cukiernia K. Sztrall,**  
ul. Wielka № 30 (wprost poczty)  
w niniejszem zawiadania Sz. Publiczność, iż z 6 września otworzono **drugą CUKIERNIĘ** przy prospekcie Ś-to Jerskim № 22, obok Hotelu Bristol  
otwiera się codziennie od godz. 6-jej, a w niedziele i święta od 5-jej wieczorem będzie przygrywał **KWARTET KONCERTOWY.**  
Firma egzystuje od 1833 roku 58897

**Magazyn Krawiecki St. KRAUZEGO,**  
poprzednio zarządzającego firmą F. Stypulkowski. 60028  
Ś-to Jerski prospekt № 31.

**Zarząd Wileńskiego Banku Ziemijskiego**  
podaje do ogólnej wiadomości, że począwszy od dn. 15 września b.r. **Kasa Banku w Wilnie** będzie wypłacać przedterminowe kupony od listów zastawnych, (na 2-go stycznia 1913 roku, oraz przedpłatę dywidendy (po 20 rb.) za rok 1912-ty od akcji—po potrąceniu 5% od wypłaconych sum za brakujące do końca półrocza dni. 60405

Wszystkim, którzy brali udział w oddaniu ostatniej posługi drogiem nam zwłokom  
**Ś. p. z Karśnickich Anieli Halickiej**  
z głębi zboliałego serce wyraża wdzięczności składają  
Mąż, Synowa i Synowie.



Arbiter zasiadał dr. A. Małach... węgierskiej Lehoczy i Laban. Sprawy polskiej broń prof. Baicer...

W czasie uroczystości opowiadali nam te dzieje z kolei referent dr. Diehl, reprezentant sekcji Ochotnicy Tatr Tow. Tatr. p. Korutów...

Statystyka pożarów w państwie rosyjskiem. Centralny komitet statystyczny opracował dane o pożarach w 63 guberniach...

A. U.

„Wilno przed stu laty“

Świeżo opuściła prasę drukarską nasza firma wydawnicza p. n.: „Józef Zawadzki“ książka „Wilno z przed stu lat“...

Dodać tu jeszcze należy, że dzieło to zostało odbite w ścisłej ograniczonej liczbie 500 numerowanych egzemplarzy...

W 1785 r. znany już z licznych prac malarskich w kraju i na dworze Stanisława Augusta w Warszawie, zjeżdża po raz pierwszy do Wilna Franciszek Smuglewicz...

W ciągu więc lat dziesięciu pobytu w Wilnie, prawdopodobnie nawet w pierwszych latach tego okresu, Smuglewicz na zlecenie ks. A. Czartoryskiego odtworzył 24 widoczki...

Rysunki Smuglewicza, niekiedy szkicowo traktowane i odznaczające się subtelnością linii, są jednak doskonałym odbiciem szczegółów architektonicznych i prawdy historycznej...

Na tekst książki złożyli się: St. Peszko — krótkim życiorysem Fr. Smuglewicza (on również dokonał zdjęć fotograficznych z oryginalnego albumu w Krakowie), prof. M. Homolicki — swym komentarzem (z 1843 r.) do widoczek albumu; Wacław Studnicki — nader aktualnym i źródłowo uzupełnieniem tych komentarzy. Mapa bram i murów miasta skreślił C. Halicki.

Dodając na zakończenie, że tytuł książki „Wilno z przed stu lat“ nie jest ścisły i w niczem nie dotyczy obecnie obchodzonych w Rosji uroczystości jubileuszowych...

Wydatki Finlandji na utrzymanie armji.

General-gubernator finlandzki zawiadomił senat finlandzki, iż prezes Rady ministrów, uważając, że udział Finlandji w wydatkach na utrzymanie wojsk jest stosunkowo za mały...

Plakarty.

Wobec mnożących się skarg pasażerów w prasie i przesłanych do ministrów telegramów i komunikacji minister Radełow polecił rozpatrzyć obowiązujące taryfy placartów w celu ich obniżenia.

Podwyższenie pensji kolejarzom.

Ministerjum komunikacji opracowało projekt podwyższenia pensji drobnych urzędników kolejowych, tych mianowicie, którzy otrzymują nie więcej niż 600 rb. rocznie.

Mały feljeton.

Autentyczna rozmowa w czasie antraktu.

Rzecz dzieje się w ogrodzie Bernardyńskim w czasie antraktu. Dwóch panów o wyglądzie europejskim, w tak zwanym wieku średnim, prowadzi następującą rozmowę: — Czytałeś „Przegląd Wileński“ szereg uwag feljetonowych o naszej kulturze?

TEATR, MUZYKA I SZTUKA.

Teatr polski w ogrodzie Bernardyńskim.

Na obchód przedstawienia świątecznego popołudniowego można na każdy bilet wprowadzić jedno dziecko przy osobie dorosłej, do 10 lat, jeżeli nie prowadzi do owego miejsca.

WYPADKI.

Pojedynek dam... na ulicy.

Wypadki w Warszawie.

Wypadki w Warszawie.

Wypadki w Warszawie.

Wypadki w Warszawie.

Wypadki w Warszawie.

Wypadki w Warszawie.

Wypadki w Warszawie.

Wypadki w Warszawie.

Wypadki w Warszawie.

Wypadki w Warszawie.

Wypadki w Warszawie.

Wypadki w Warszawie.

Wypadki w Warszawie.

Wypadki w Warszawie.

Wypadki w Warszawie.

Wypadki w Warszawie.

Wypadki w Warszawie.

Wypadki w Warszawie.

Wypadki w Warszawie.

Wypadki w Warszawie.

Wypadki w Warszawie.

Wypadki w Warszawie.

Wypadki w Warszawie.

Wypadki w Warszawie.

Jesień; pojutrze — św. Mikołaja, wędł. now. st. — św. Tekli; we wtorek — św. Prota, Jaeka, wędł. now. st. — św. Gerarda B.

SZKOLNY.

Zebrańce komitetu rodzicielskiego pierwszego gimnazjum męskiego. W niedzielę o godz. 1 po poł. w pierwszym gimnazjum męskim odbędzie się zebrańce komitetu rodzicielskiego...

ROZNE.

Bandytyzm moralny.

W Radzie miejskiej.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

chłody zmusiły ich do skrócenia pobytu zagranicą o cały tydzień.

SADY.

Brudy w jatkiach. Za brudne utrzymanie sklepów w jatkach żydowskich sędzia pokoju drugiego rewiru skazał Chaskiel Holuba...

ROZNE.

Bandytyzm moralny.

W Radzie miejskiej.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

Wypadek w Warszawie.

kallo. ob. Stefan Karpowicz, ob. Jan Wilejko, ob. Maurycy Krokowski, ob. Hipolit Proniewicz, ob. Altanazy Underwick.

(Hotel S-t Georges): ob. Józef Krauze, ks. Aleksander hr. O'Rourke, ob. Władysław Paleyński, ob. Lucjan Znamierowski, ob. Antoni Paleyński, ob. Julian Downarowicz.

(Hotel Sokolowski): ob. Tadeusz Siedziński, ob. Zygmunt Popławski, ob. Kajetan Orłowski, ob. Ludwik Sławski, ob. Antoni Monkiewicz, ob. Stanisław Bernatowicz, ob. Karol Dowgird, ob. Paweł Moczyłowski, ob. Kazimiera Główniska, ob. Teofil Adamowicz, ob. Józef Janiszewski, ob. Katarzyna Polkowska.

PROWINCJA.

MINSK.

θ (z) „Nad Świsłoczą“. Na czas zjazdu ziemianńskiego i wystawy ogrodniczo-owocowej, zapowiedziane zostało wydawnictwo jednodniówki pod powyższym tytułem p. W. Dworzaczka.

θ (z) Towarzystwo Kredytowe m. Mińska. Wybory pełnomocników tej znakomitej postawionej instytucji finansowej dały w liczbie 72 osób 23 polaków, a mianowicie, pp.: Stefan Bulhak, Stanisław Chrzęstowski (prezydent miasta), Jerzy hr. Czapski, Ginter, W. Ignatowicz, A. Imroth, Wiktor Janeczowski (mecenasz), dr. Ryszard Janowski, Witold Janowski, Eustachy Lubuski, A. Łapicki, H. Moszczyński (dyrektor II T-wa Wz. Kredytu), Kazimierz Pawlikowski (prezes T-wa Kred. miejskiego), Marjan Parfjanowicz (wiceprezydent miasta), Seweryn Rytwiński, K. Sawicki, F. Świda, J. Święciecki (dyrektor T-wa Kred. miejsk.), K. Sidorowicz-Woyno, Franciszek Węgrzycki, Ignacy Witkiewicz (mecenasz), Michał Wollowicz (mecenasz) i M. Zapolski-Downar (członek zarządu miasta).

θ (z) Kalendarz miński na r. 1913. Ma wyjść w niedługim czasie, wszakże bez części literackiej, stanowiącej przeważnie balast zgola bezużyteczny. Kalendarz ten ma obejmować tylko szeroki dział informacyjny tak samo miejscowy, jak ogólny.

θ (z) Elekrownia miejska. Została już (I) głównie dane z eksploatacji oświetlenia miasta w r. 1911. Dochód ogólny wyniósł brutto rubli 136,643, w r. b. zaś do 1 (14) września przeszło rb. 90,000. Ze zaś obecnie miesięcznie zużywają najwięcej energii, przeto można się spodziewać znacznego przyrostu dochodu. Najważniejszym odbiorcą jest kolej Lipawska, która płaci miesięcznie około 1000 rubli.

Polęgonowa z elekrownią stacją wodociągową dała w r. 1911 — rb. 71,591.

θ (z) Sądów. W dn. 5 (18) sąd okręgowy z udziałem przysięgłych rozpatrywał sprawę dwóch ekspropriatorów, Bochana i Gruszczyńskiego, którzy dokonali szeregu napadów i eksploatacji w mieście Mińska. Znamiono ich w Horodzie, gdzie należą do rewolwerami w rękach ograniczyć sklep monopolowy. Sąd uznał w nich tylko rabusów, nie zaś rozbójników (jak chcieli oskarżyciel i skazał Bochana na 4. Gruszczyńskiego zaś na 3 lata więzienia).

— Kowno (kor. w.). Przed kilku dniami ogół nasz został wstrząsnęty tragiczną śmiercią ucznia wylkowego gimnazjum Kiełpska, który tu bawił w rodzinu na wakacjach. Młodzieniec, ujmując się o czesie w drodze do szkoły, został strzelony przez oficera artylerji miejscowego garnizonu. Stało się to o 8 wieczorem na ulicy, w bardzo ruchliwym punkcie miasta. Nieszczęśliwy, ugodzony ostrym kulami, na miejscu wyzionął ducha.

Po naszych partykularzach lubią powtarzać bezmyślnie zdanie, że sprawy polityki nie nas obchodzą nie potrzebnie, bośmy powinni oddać się pracy powszedniej, w której jakoby żadnych przeszkód nie doznajemy.

Wybornym dowodem polityki tego sądu jest świeża historia holowników na Niemnie.

W ostatnich latach w tejżeż żegludze od Kowna do granicy zaplanował ruch wzmocny wskutek wielkiej ilości drzewa świerkowego, tak zwanej „papierówki“, które pruskie fabryki ściągają do Tyłży z całej Litwy. Setki pruskiej „batów“ (szkuty) zajęte są przez całe lato ładowaniem owych świerkowych kłoczków. Otóż z wiechy 16 naszych statków parowych, pracujących na Niemnie, połowa zajęta była holowaniem w górę rzeki pruskiej szklit, którym bardzo zależy na tem, aby jak najprędzej stanąć do ładowania w Kownie. Tak było przez lat kilka, z czego kompania naszych parowców czerpie znaczny zyski.

Tymczasem w roku bieżącym stała się rzecz nieoczekiwana i zgrola nieprawdopodobna. Bo oto tyłańskie fabryki maszyn papierowych (obracające milionami) puseły na Niemem dwa bardzo silne statki, które wprost z Tyłży ciągną po 7-8 próżnych szklit do Kowna. urągają po drodze naszym holownikom, daremnie, a bezradnie oczekującym na zamówienia w Jurborgu.

Jak się to stało, w jaki sposób obcym parowcom pozwolono szkodzić naszej żegludze na naszych rzekach, jakim sposobem kapitanowie statków niemieckich mogą codziennie deflować przed fortecą kownowską mimo wolnie, (w najgorszym razie) badając prądy rzeki i podjazdy do fortów, niech pomyślą ci, co nie wierzą, że właśnie w ową politykę idzie o wy-

darcie nam ostatniego kawalka chleba... Tymczasem właściciele statków ponieśli kilkadziesiąt tysięcy rubli straty, i był wielki działy naszych pracowników, żyjących z nadniemeńskiej żeglugi jest zachwiany.

— Kobyła, gub. grodzieńska (kor. własna).

Sąd okręgowy rozpatrywał w dn. 3 (16) b. m. sprawę panny Blokiej z Kobrynia i P. Grodzieńskiej z zaskazania Jaholki w Kobryńskiemu za „szkołę polską“, zwykle, najczystsze naszo sprawy. Kuzynka p. B. u p. G. uczyla dzieci, skazana została na 2 rb. kary, a p. G. na 1 rb. Przewyższając się, prawie sprawa, gazety „Początek Listok“ za potwarz w druku.

Były miejscowy „ziemski naczelnik“, były członek związku narodu rosyjskiego Mikołaj Mikołajewicz Czaplina (obecnie liberal), oskarża archimandryt Witalija, popa ze wsi Dopolowie Chodorowskiego, prasa oddziału związku narodu rosyjskiego, „pasalowszczyka“ Smirnowa, sekretarza i kilku włóscian, należących do zarządu, mianowicie archimandryt Witalija, jako redaktora o wydrukowanie innych o napisanie potwarzej korespondencji, jakoby Czaplina, sprzyjając dzierżawcy majątku żydowski, niesprawiedliwie sądził chłopów, „duśki“.

Korespondencja stylowo-początkowa: 39 spraw z dzierżawcą mieli obłopi za 2 lata. Korespondencja powiada na miesiąc 40-50! Czaplina, obecnie adwokat w Brześciu, mówi spokojnie, przyswoicie: „Prasa to więcej, niż brom palna, a prawo nakazuje ostrożnie się obchodzić“.

Trójka główna oskarżonych nie zjawiała się, zastępstwo popa Chodorowskiego i obronę oskarżonych włóscian wziął na się doktor medycyny Szymon Komla-Sopodko (I) z gub. kowieńskiej.

Prasa jest lustrem, mówi ten obrońca, które odbija fakty, co ono winne, jeżeli u kogo „kryjąca roża“ P. Czaplina wsi wyjdzie, że korespondencja napomyka o łapówkach, ja tego nie widzę, ale czy nie sprawdza się przysłowie: „Na kimś czapka gore“.

„Zyd „zadzuszy“ (włóscian), a Czaplina jego przyjaciel i sumienie swego rodzaju, p. Cz. pozwala na to“.

Te i tym podobne kwiatki na prośbę Czaplina wnieśli do protokołu sądowego.

Wszyscy zostali uniewinnieni wskutek tego, że niema wyznaczonej kwoty, a jak sam p. Czaplina zaznacza, był to tylko ton i napomykanie.

— Piasik (kor. w.). Jeden z mieszkanców naszego miasta otrzymał z Wilna wiadomość telegraficzną, że w sprawie wykładów religijnych dla uczniow katolickich w tejżeż szkole realnej, kurator okręgu naukowego oświadczył, iż domaganie się nowomianowanego prefekta ks. Bukraby, aby dla większości, t. j. dla polaków, lekcje odbywały się po polsku i w czasie normalnym, jest zupełnie uzasadnione.

Z „innych“ narodowości, bialo i malarusini mająć mieć swoje lekcje oddzielnie, po za planem i po rosyjsku. W tym samym języku i czasie winien się odbywać wykład dla owych 6 „litwinów“ i 1 „Litysza“, a ponieważ nie rozmawiają oni swych „ojczystych“ języków.

Wśród rodziców znalazł się wprawdzie jeden taki ojciec, który oświadczył, iż jest on wprawdzie polakiem i pochodzi z ziemi łomżyńskiej, ale chce, aby jego dzieci uczyły się religji po rosyjsku... Imi, którzy zapisywali, lub zgadzali się zapisywać, swoi dzieci pod nazwami pseudonimami narodowości, ale nie chcą wchodzić w ślady owego wzorowego polaka z ziemi łomżyńskiej, niewątpliwie gorzko będą żalowali swego braku aswładania, ale teraz trudno już będzie cośkolwiek przedsięwziąć! O ile bowiem łatwo byłoby z oficjalnego polaka zamienić się w oficjalnego również białorusina i napewno każda władza szkolna odpowiednio poprawić chętnie bardziej dokona o tyle odwrótne wyjaśnienie jest prawie niemożliwym!

O ile bowiem, część uczniow najznaczniejsza nawet została odsadzona od polskości wskutek niemiśnawdomienia lub snęszenia...

Są tu jednak podobno i tacy, którym zawróty głowy roznieca teoryjki o litewskości, czy białorusinności z „kulturą polską“, którzy gotowiby dla jakichś utopijnych, śmiesznych wprost fikcji wyrzekać się polskości, niebacząc na co to w praktyce, przy dzisiejszym systemie narządza sobie i swe dzieci...

Kiedy w dyskusjach nieskończonych, na szpaltach gazet, etc. dwaj polacy zwracają uwagę o narwę swojej narodowości, kwestje rozstrzygną, jak w danym wypadku, tertius gaudens...

Ala to nie wplynie z pewnością na naszych „białorusinizujących“, czy „litwinizujących“ polaków w takiej mierze, aby zaniechali swej bezmyślności, a zbyt niebezpiecznej i grzesznej, jak słychać, powstał projekt wystąpienia do J. E. ks. Arcybiskupa Kłuczyńskiego deputacji rodziców w celu zproszenia tego jedynego wpływowego opiekuna naszych spraw duchownych, o interwencję w rzeczonej dziedzinie.

— Mohylew (kor. w.). Dziekanem i proboszczem mohylewskim mianowany został przez J. E. ks. Arcybiskupa metropolity W. Kłuczyńskiego, ks. Eugenjusz Swiatopelk-Mirski, dotychczasowy kapelan szkół w Petersburgu. Ks. Mirski, zajmując z kolei rozmaite stanowiska, między innymi proboszczów w Honlu, Helingsforsie etc., wszędzie pozostawił po sobie najlepszą pamięć.

dwadzieli rzucić tak wielkie oszczerstwo na naszych biskupów...
Teatr p. Chorozewski. Znalazło się grono głośnych przeciwników...

Śnieg w Zakopanem. Z Zakopanego donoszą o śniegach, jakie okryły nie tylko szczyty górskie...

Z Rosji.

„Sprawy białych spodni”. Pet. Listok donosi, że dyrektor kancelarii zwrócił się do kapitulu orderu rosyjskiego z zapytaniem...

Deszcze w Petersburgu. Deszcz, jakiego od dłuższego czasu padają w Petersburgu, zmieszany słońcem...

Wizyta eskadry angielskiej. Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości, angielska eskadra...

Wizyta eskadry angielskiej. Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej. Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej. Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej. Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej. Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej. Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej. Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej. Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej. Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej. Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej. Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej. Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej. Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej. Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej. Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Na zebraniu mieszczań w sprawie reformy wyborczej sejmowej postanowiono domagać się głosu wirlowego dla lwowskiego prezydenta...

W MAROKKU.

Paryż. Hiszpanki udowodniły swą przyjaźń dla Francji, odwiedzając konsulów w Magadorze i Mahazane...

PODROŻ SAZONOWA.

Londyn. Prasa żywciliwie wyraża o przyjeździe Sazonowa, zaznaczając wzmocnienie się przyjaźni angielsko-rosyjskiej...

HOME-RULE.

Belfast. Przywódcą unionistów irlandzkich ogłosił uchwale unionistyczne uroczyste zobowiązanie...

ROKOWANIA POKOJOWE.

Konstantynopol. Minister spraw zagranicznych cały dzień był zajęty wymianą telegramów z delegatami tureckimi...

NA SAMOSIE.

Konstantynopol. Książę Samosu telegrafuje, że powstałcy samoscy przetruli wyspę...

KANAŁ PANAMSKI.

Waszyngton. Pierwszy wojenny okręt amerykański przejdzie przez kanał Panamski...

REKORD WYSOKOŚCI.

Waszyngton. Pierwszy wojenny okręt amerykański przejdzie przez kanał Panamski...

NA SZEROKIM ŚWIECIE.

Rekord wysokości. Zrzucony w Warszawie z kilku wieżowców wstępów lotniczych lotnik francuski...

ZAPISKI LITERACKIE.

KS. ALEXANDER MOHL T. J. Bier i czytają. Co każdy katolik wykształcony wiecieć powinien...

WIADOMOŚCI polityczne.

Reforma wyborcza w Galicji. W śróde ubiegłą rozpoczęły się we Lwowie obrady...

Reforma wyborcza w Galicji. W śróde ubiegłą rozpoczęły się we Lwowie obrady...

Reforma wyborcza w Galicji. W śróde ubiegłą rozpoczęły się we Lwowie obrady...

Reforma wyborcza w Galicji. W śróde ubiegłą rozpoczęły się we Lwowie obrady...

Reforma wyborcza w Galicji. W śróde ubiegłą rozpoczęły się we Lwowie obrady...

Reforma wyborcza w Galicji. W śróde ubiegłą rozpoczęły się we Lwowie obrady...

Reforma wyborcza w Galicji. W śróde ubiegłą rozpoczęły się we Lwowie obrady...

Reforma wyborcza w Galicji. W śróde ubiegłą rozpoczęły się we Lwowie obrady...

Reforma wyborcza w Galicji. W śróde ubiegłą rozpoczęły się we Lwowie obrady...

Reforma wyborcza w Galicji. W śróde ubiegłą rozpoczęły się we Lwowie obrady...

Reforma wyborcza w Galicji. W śróde ubiegłą rozpoczęły się we Lwowie obrady...

Reforma wyborcza w Galicji. W śróde ubiegłą rozpoczęły się we Lwowie obrady...

Reforma wyborcza w Galicji. W śróde ubiegłą rozpoczęły się we Lwowie obrady...

Reforma wyborcza w Galicji. W śróde ubiegłą rozpoczęły się we Lwowie obrady...

Reforma wyborcza w Galicji. W śróde ubiegłą rozpoczęły się we Lwowie obrady...

Wizyta eskadry angielskiej. Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości, angielska eskadra...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej. Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Najważniejsze wiadomości. Szczegóły w tekście. „Kurjer Litewski” ogłasza konkurs na nowelę (art. os.)

Szczegóły w tekście.

„Kurjer Litewski” ogłasza konkurs na nowelę (art. os.) W Łodzi aresztowano bandę rabusiów (z Królestwa).

Szczegóły w tekście.

„Kurjer Litewski” ogłasza konkurs na nowelę (art. os.) W Łodzi aresztowano bandę rabusiów (z Królestwa).

Szczegóły w tekście.

„Kurjer Litewski” ogłasza konkurs na nowelę (art. os.) W Łodzi aresztowano bandę rabusiów (z Królestwa).

Szczegóły w tekście.

„Kurjer Litewski” ogłasza konkurs na nowelę (art. os.) W Łodzi aresztowano bandę rabusiów (z Królestwa).

Szczegóły w tekście.

„Kurjer Litewski” ogłasza konkurs na nowelę (art. os.) W Łodzi aresztowano bandę rabusiów (z Królestwa).

Szczegóły w tekście.

„Kurjer Litewski” ogłasza konkurs na nowelę (art. os.) W Łodzi aresztowano bandę rabusiów (z Królestwa).

Szczegóły w tekście.

„Kurjer Litewski” ogłasza konkurs na nowelę (art. os.) W Łodzi aresztowano bandę rabusiów (z Królestwa).

Szczegóły w tekście.

„Kurjer Litewski” ogłasza konkurs na nowelę (art. os.) W Łodzi aresztowano bandę rabusiów (z Królestwa).

Szczegóły w tekście.

„Kurjer Litewski” ogłasza konkurs na nowelę (art. os.) W Łodzi aresztowano bandę rabusiów (z Królestwa).

Szczegóły w tekście.

„Kurjer Litewski” ogłasza konkurs na nowelę (art. os.) W Łodzi aresztowano bandę rabusiów (z Królestwa).

Szczegóły w tekście.

„Kurjer Litewski” ogłasza konkurs na nowelę (art. os.) W Łodzi aresztowano bandę rabusiów (z Królestwa).

Szczegóły w tekście.

„Kurjer Litewski” ogłasza konkurs na nowelę (art. os.) W Łodzi aresztowano bandę rabusiów (z Królestwa).

Szczegóły w tekście.

„Kurjer Litewski” ogłasza konkurs na nowelę (art. os.) W Łodzi aresztowano bandę rabusiów (z Królestwa).

Szczegóły w tekście.

„Kurjer Litewski” ogłasza konkurs na nowelę (art. os.) W Łodzi aresztowano bandę rabusiów (z Królestwa).

Szczegóły w tekście.

„Kurjer Litewski” ogłasza konkurs na nowelę (art. os.) W Łodzi aresztowano bandę rabusiów (z Królestwa).

Szczegóły w tekście.

„Kurjer Litewski” ogłasza konkurs na nowelę (art. os.) W Łodzi aresztowano bandę rabusiów (z Królestwa).

„Kurjer Litewski” ogłasza konkurs na nowelę (art. os.) W Łodzi aresztowano bandę rabusiów (z Królestwa).

Z sa kordonu.

Medal 300 rocznicy Skargi. Medal wybitu ku uczczeniu 300 rocznicy Skargi już się ukazał w handlu.

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

Wizyta eskadry angielskiej.

Według otrzymanych w poselstwie angielskim w Petersburgu oficjalnych wiadomości...

# KARTOFLARKI

angielskie **RANSOME'A i HARDERA** oryginalne  
**POLECA ZYGMUNT NAGRODZKI - WILNIE,**  
ul. Zawalna № 11. 58345

## Polskie Biuro Leśne

Ks. ZDZIŚŁAW LUBOMIRSKI i S-ka, Warszawa, Żurawia № 22  
Urządzenie gospodarstw leśnych, inspekcje i taksacje leśne.  
Komisja sprzedaży lasów. Maszyna i sadzonki leśne. 795

# WIELKI WYBÓR

**PLUGÓW** krajowych oraz najnowszych jedno- i wielokierunkowych **VENTZKIEGO.**  
**KULTYWATORY** sprężynowe **VENTZKIEGO.**  
**BRONY** polne i łukowe systemu **LAACKE,**  
Amerykańskie **BRONY** sprężynowe i talerzowe **Mc CORMICKA,**  
Walce pierścieniowe różnych systemów.  
**WALCE-UGNIATACZE** podglebia **CAMPBELLA.**  
Nadzwyczaj lekkie amerykańskie **DRAPACZE „WEEDER”**  
oraz wszelkie inne  
**NARZĘDZIA DO UPRAWY ROLI**  
POSIADA NA SKŁADZIE

# Alfred Grodzki,

WARSZAWA, 33 Senatorska, 34659

Ilustrowane katalogi wysyłane są gratis i franco na każde żądanie.



Ostatnia Nowość!  
**„WICHER”**  
GRABIE pokosowe kombinowane z przetrząsaczem  
Kanadyjskiej fabryki **„MASSEY-HARRIS”**

całostalowe, silnie zbudowane, lekkie i prostej konstrukcji, dające wielką oszczędność siły roboczej i czasu i niezbędne do doskonałego przygotowania siana i koniczyny. **Narzędzie to** pracowało ze świetnym rezultatem w roku szóstym w kilkudziesięciu majątkach w Królestwie, na Litwie i Podolu.

Generalny Reprezentant na Królestwo Polskie i ościennie guberni Cesarstwa

# ROMUALD PIĘTKA

w WARSZAWIE,  
ul. Hr. Berga № 3.

Katalogi na żądanie wysła się gratis. 38012

## KRAWCY DAMSCY

# STEFANOWSKI i MARCINIAK

Wilno ul. Wielka № 20, wejście ze Ś-to Michalskiego zaułka.

Polecają otrzymane ostatnie nowości. 50935

## WAPNO PALONE MIELONE,

wysokiej zawartości tlenku wapna, zmielone na pył i w skutek tego bardzo ekonomiczne w użyciu. Wysyłka w pełnych ładunkach wagonowych w workach lub luzem.  
Łaskawo zamówienia przyjmują

## TOWARZYSTWO AKCYJNE „OPCZNO”

w Opocznie, guberni Radomska. 52286

## JABŁECZNE WINO

Magistra K. Pekszen, maj. Anzhoft, st. Friedrichshof  
POLECA:  
JABŁECZNE WINO (słodkie) flaszka 1.50 kop.  
JABŁECZNE WINO (kwaśne) flaszka 60 kop.  
NATURALNY SYROP JABŁECZNY (słodki) flaszka 50 kop.  
NATURALNY SYROP JABŁECZNY (kwaśny) flaszka 70 kop.  
W oryginalnych butelkach sprzedaje w Wilnie:  
**N. J. FRIDERIKSEN.**  
6-to Jerski просп. 5.

**ANUZOL**  
Wynalezienie, które stało się wielką pomocą dla cierpiących na choroby wewnętrzne, szczególnie na choroby dróg moczowych i odbytnicy. Jest to środek wypróżniający, działający łagodnie i bez szkody dla organizmu. Dostępny w postaci tabletek i maści. Cena: 10 kop. w Wilnie. 5900

## ! WRZESIEŃ!

najlepszy miesiąc do sadzenia cebulek kwiatowych:  
**HJACYNTÓW,** 60093  
**TULIPANÓW,**  
**NARCYZÓW** i inn. dla wyrośnięcia do **Bożego Narodzenia,** spienście więc z żądaniem naszego cennika cebulek kwiatowych, który wysyłamy bezpłatnie. Gł. przedstawiciel na Rosję firmy **PRINC i SYNOWIE.**  
**W. D. Lejwand,** WILNO, Trocka 20, telef. 178. Petersburg, Nevski 67.

Doświadczony **BUCHALTER** z 12-letnią praktyką rachunkową, fabryczną i handlową, poszukuje posady od stycznia lub wcześniej. Łomża, — posta restante, „B. 100”. 59861  
SKOŃCZYWSZY **Konserwatorjum w Lipsku** i wyższe muzyczne kursy pedagogiczne, — dają lekcje muzyki (fortepian). Bakaża 3 m. 16, — zgłaszanie się 11-1 i 4-6 g. 50715

**4-711.**  
**Piękność**  
NAJDOSKONALSZA!  
**RÓŻANE MYDŁO KRYSZTAŁOWE**  
odróżnia się od wielu innych podobnych wyrobów obfitą zawartością gliceryny, szczególnie dobroczynnie działającą na skórę. Używane stale nadaje skórze i barwie twarzy tę delikatność, gładkość i elastyczność, która uważana są za istotne oznaki nadzwyczajnej piękności.  
Przebiega tylko z zatwierdz. prawnie № 4711.  
**FERD. MÜLHENS**  
Perfumeryja № 4711.  
KOLONIA n. R. IRYGA  
Dostawca Dworu Jego Cesarskiej Mości Cesarza Wschodni.  
Założona w r. 1792.  
Dostac można wszędzie.  
Cena kawałka 25 k.

**Towarzystwo Wileńskich**  
**Garnearzy-chrześcijan**  
uprasza Pp. Obywateli i Przedsiębiorców budowlanych o zwrócenie uwagi: 59990  
w r. b. zorganizowane zostało Kółko z wybornych stawiaczy pieców, które będzie wykonywało sumiennie i po cenach możliwie dostępnych wszelkie roboty w tym fachu w mieście i na prowincji, tak z materiałów dostarczanych jak i z własnych.  
Zarząd Towarzystwa:  
WILNO, ul. Pozawalna 24. Skład **KAPLI J. Narkiewicz.**

Księgarnia i Składy Nut  
**W. MAKOWSKIEGO**  
WILNO MIŃSK 59529  
polecają ostatnie nowości

URODA ŻYCIA Żeromskiego	Rb. 3.50
MARJAWITA Gruszeckiego	1.80
ZAWROTNE DROGI Koniczńskiego	1.60
BABILON Gąsiorowskiego	2.20
MOŻE TAK, MOŻE NIE d'Annunzia	2.20
KSIĄŻKA BORU Helony Mniszech	1.50
PANICZ SOBÓL i PANNA Weyssenhoffa	2.20
ZWAJ PANA	1.50
NOCHY CZŁOWIEK Przybyszewskiego	1.80
STĘPWA PANIENKA Zborzuchowski	1.20
Bajasz Polecki, 4 tomy. rb. 1. —, karton 1.20, w opr. 1.50	

**T-wo GRZEGORZ WEJNBERG i ALEKSANDER POZNER,**  
**INŻYNIERZY,**  
Petersburg — Moskwa — Wilno.  
Wyłącznie reprezentanci dla całej Rosji znanych zakładów angielskich **„CAMPBELL”**  
The Campbell Gas Engine Company, Ltd., Halifax England.  
**MOTORY**  
gazogen., naftowe i pół-Dyzelowskie od 4 do 1000 sil. Kompletnie instalacje stacji elektrycznych, młynów i fabryk.

W Wilnie zainstalowano 8 motorów.  
Oferty i kosztorysy bezpłatnie. 50902  
PRZEDSTAWICIEL DLA PÓŁNOCNO-ZACHODNIEGO KRAJU  
**S. CEJTLIN,** Wilno, просп. Ś-to Jerski № 22. Telefonu № 579.

**„Czy to jest prawda?”**  
Pani jeszcze nie używała mydła, polecanego przez poważnych lekarzy. Na całej kuli ziemskiej polecanem jest leżn.-kosmetyczno **mydło „FLORA”** wynalazku **D-ra HARTMANA** w WIEDNIU.  
Rozchód niewielki, a korzyść ogromna. Wszelkie bez wyjątku defekty skóry giną prędko i bezpowrotnie.  
Sprzedaż w składach T-wa L. B. Segal w Wilnie i Odesie i we wszystkich składach aptecznych i aptekach po 75 i 50 kop. kawałek. 52755

Wyszefił № 37 tygodnika  
**„PRZEGLĄD WILEŃSKI”**  
i zawiera  
Chybiły ciós—L. Abramowicza Polski Demokratyczny Komitet Centralny Bez zmian — B. Rozstańskiego. Nastroje Zachodu—R. Ucywilizowany kociós—Dęgiel. Wiersz—Sawitri. Na marginesie—Behra. Muzyka—H. Łopuski. Nasze pożyczki literackie—J. Lorentowicza. Prasa polska. Charakterystyka posłów polskich. Na widnokręgu. Kronika. W ościnie: „Marja Magdalena”—G. Danilowskiego. **Numer pojedynczy—15 k.**  
Nabywać można w sprzedaży ulicznej, na kolei, w księgarniach i w administracji pisma (prospekt Ś-to Jerski 15 m. 26). 60214  
Prenumerata wynosi: rocznie 7 rb., 1 rb. 75 kop. kwartalnie.

Zarząd miasta Wilna  
niniejszym podaje do wiadomości, iż dnia 21-go września b. r. o godzinie 1-iej po poł. w sali posiedzeń Rady Miejskiej, ma się odbyć przetarg na budowę wylotu IV dezeszowego kanału do rzeki Wilji.  
Warunki i kondycje są do przejrzenia w Wydziale budowy kanalizacji: Trocka 13, codziennie w godzinach biurowych 9—3 po poł. Dla przyjęcia udziału w przetargu wymagane jest złożenie kaucji w wysokości 10%, od zadeklarowanej sumy. 60248  
Członek Zarządu Miejskiego: **A. TUPALSKI.**  
Naczelnik Inżynier: **E. SZENFELD.**

**HEMATOGEN GREYNERA**  
(zawoł. przez postanow. Rady Lekarsk. za № 679)  
**Przezwie niedokrwiłości i osłabieniu.**  
Poprawia odżywianie, wzmacnia organizm, podnosi apetyt po chorobach przewlekłych. Wyróżnia się swym przyjemnym smakiem.  
Do nabycia w aptekach i składach aptecznych.  
Wystarczy się podobać!  
Przedstawiciel dla kraju Półn.-Zachodu. **Chy. J. Gref,** Wilno, ul. Szopanova № 8, telefonu № 4-70. 55788

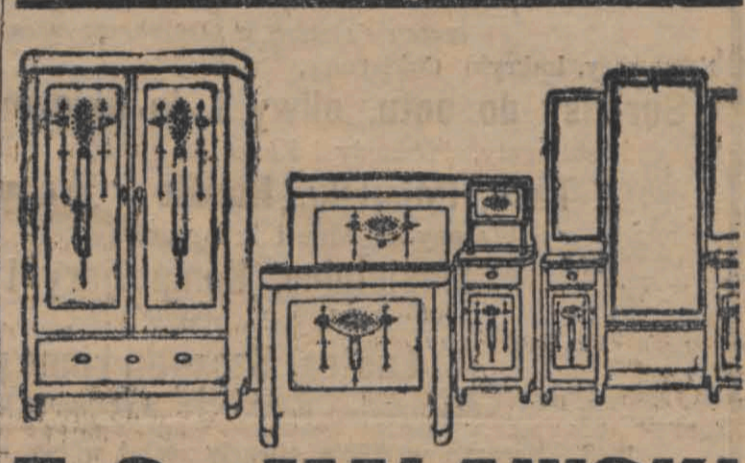
Pp. właścicielom domów i fabrykantom.  
Do krycia wszelkiego rodzaju

# DACHÓW

w chwili obecnej jest najlepszym i w porównaniu najtańszym materiałem  
**RUBEROID.**  
Obywa się bez malowania i smolenia.  
Wzory i cenniki wysyła się na żądanie ze składu: **Kowno, Cerkiewna 12.**  
54231 Przedstawiciel firmy **Edmund Fryk.**

**Przedsiębiorstwo win jabłecznych**  
Magistra **K. I. Pekszen,** maj. Anzhoft, st. Friedrichshof, niniejszem zawiadamia, że wyłącza prawo na sprzedaż win w Wilnie oddano firmie:  
**N. I. Frideriksen, ferma „Danja”,** 6002  
Ś-to Jerski просп. 5.

**BIURO PARCELACYJNE i LEŚNE**  
SPECJALISTY-LEŚNIKA  
**Józefa Łastowskiego** 60033  
(byłego p. o. Członka Banku Włościańskiego)  
Wilno, просп. Ś-to Jerski, d. № 43 m. 4.  
Parcelacja, likwidacja majątków ziemskich z udziałem Banków w Ziemskich i Włościańskich lub bez tegoż, parcelacja placów miejskich. Urządzenie gospod. leśnych oraz innych robót w zakresie leśnictwa wchodzących. Informacje od godz. 12 do 1 i od 5 do 6 w.



**Z. Sz. MALAWSKI**  
Mińsk gubern., ul. Gubernatorska, dom własny.  
Na sezon bieżący otrzymano zagraniczne **MEBLE**  
Stylowe, Fantazyjne, gięte Wiedeńskie oraz tanie  
59244 Z szacunkiem **Leon Hoder.**

Nowootworzony **SALON MÓD „WANDA”**  
Wilno, Wielka № 20.  
Poleca ogromny wybór damskich **KAPELUSZY** i ubrań do nich po cenach bardzo umiarkowanych. Obstalunki wykonywują się według ostatnich paryskich modeli, — pod kierunkiem specjalistki, angażowanej z pierwszorzędnego magazynu mód w Warszawie. 60360

**CENTRALNA Szkoła Kroju i Szycia**  
Mistrza Cechu Warszawskiego, byłego profesora kroju Akademii Paryskiej **K. Lewańskiego.**  
System własny i jedyny, zastosowany przez Paryską i Londyńską Akademię, nagrodzony przez wybitnych specjalistów, na Wystawach wszechświatowych w Paryżu, Londynie i inn. miastach, złotymi medalami, krzyżami i honor. dyplomami. Uczeń po ukończeniu otrzymuje: patent cechowy, dyplom nauczycielski i świadectwo, z prawem na otwarcie szkoły kroju, pracowni, a także posady nauczycielskie i rolniczo-rolnicze w zakładach naukowych. Jedyna Szkoła na Litwie, w której egzamina učenje odbywają się w obecności ekspertów—Mistrzów Cechu Warszawskiego, po egzaminach roboty učenje wystawiane są dla oceny publiczności.  
Szkoła urządzona podług ostatnich wymagań techniki.  
Centralna szkoła na Litwie: **Wilno, Wielka № 27.** Centr. na gubern. podlitawie: **Kijów, Proszyna 24.** Oddziały: **Mińsk Lit., Zacharowski zauł. № 9.** **Mohylów gubern., Dnieprski просп. 23.** **Homel, Rumianowska 28.** **Zytomierz, W. Berdyuczyńska.** № 19 i w wielu innych miastach i miejscach.  
Zapisy przyjmuje się codziennie. Przy szkołach pracownia. Dla przyjeżdżających **PRNSJONAT**, — troskliwa opieka. Program wysyła się bezpłatnie. 60316  
**FORMY bibułkowe, — żurnale.**

Największy skład ::::  
::: broni na Litwie  
posiada specjalista rusznikarz  
**St. CHABROWSKI**  
Mińsk lit., ul. Zacharzewska № 83,  
naprzeciw Literackiej Kierchy.  
Poleca na sezon bieżący ogromny wybór doskonałej broni, ceny najniższe. **Fabryki: Lebeau, Auguste Francoite, I. P. Sauer, Fr. With-Heym, Br. Rempt, Weblay-Scott, Ronge-Fils** i wielu innych.  
Szczegółowej uwadze Pp. Leśniczych: duży wybór broni trzy-lufowych, powszechnie używanych, fabryk With-Heym i Br. Rempt, oraz bezkurkowe bronie fabryki National do bezdymnego prochu od 35 rb. 50 kop. oraz kurkowe od 25 rb. 50 kop. z doskonałymi strzałami. Na składzie stałe duży wybór broni od cen najniższych do 400 rb. i wyżej. Ceny niższe od miast stołecznych. Przy magazynie jest strzelnica i warsztat, gdzie przyjmują się wszelkie reparacje i obstalunki. 55225

**PREZC Z RĘKAMI!**  
**„JUROSIL”**  
bez chlorku, bez sody. **SAM PIERZE** bielisz bez mydła. Po godzinem gotowaniu otrzymuje się bielisz. **PRZEDZIWIWEJ BIAŁOSCI.**  
Paczka 20 kop.

Sprzedaj w aptekach, aptecz., kolon., spożywczej. magaz. Sprzedaj hurtowo dla kraju Półn.-Zachodu: **D. H. M. Kahan i B. Herbar** w Homli. 960  
**Południowo-Ruskiego T. Handlu towar. Aptecz. w KIJOWIE.**

WYKONANIE W WILNIE  
PROMIENIA  
**H.F. JÜRGENSA**  
BORO-TYMOŁOWE-MYDŁO  
PRZEZNACZONE DO UŻYTKU W DOMACH, W GOSPODARSTWACH, W SZKOLACH I W PRACOWNIACH.  
PACHNĄCE MYDŁO TOILETOWE NAJWYSZSZEGO GATUNKU  
WILNO, ul. Ś-to Jerski 15 m. 26. 442

**Karlsbad.**  
Eduard — Knechtler. **WILIA DANZER.**  
Dom polski **WANDY MARCHLEWSKIEJ**  
cały rok otwarty.  
Kuchnia dietetyczna, usługa polska  
Ogrzewanie centralne.

**Lecznica ort.-gimnastyczna** (metoda Linga)  
**Wandy Falkowskiej**  
pod kierunkiem dr. med. Dembowskiego i dr. M. Fijałkowskiej  
Gimnastyka ortopedyczna, lecznicza, higieniczna, masaż ogólny, masaż chirurgiczny.  
Gubernatorska 1. róg Wileński.  
Zapis od godz. 4—5. 60334

1541  
**KAZIMIERZ OSSOWSKI**  
Inżynier i obrońca patentowy.  
**BIURO PATENTOWE**  
Petersburg — Wozniesienskij prospekt № 20, Berlin — Potsdamstr. № 5.

**Instytut** Kursów Handlowych wyci Fryderyka Meister, właściciela wszechświatowego znać. b. Akademii nauk handlowych w Lipsku. Prospekt na żądanie wysyła się bezpłatnie. 64242 **DYREKCYJA.**  
**Biuro „PRACA”**, Świętojańska 23, poleca nauczycieli, nauczycieli, hony, buchalterów, kasjerów, subiektów, reżysersów, ekonomów, goralniców, pisarzy, ochmistrzy, apteków i wszelką inną służbę. 59933  
**Czekolada „DELIKATES”** tańsza i **LEPSZA** od zagranicznej w magazynach detalicznych  
**T-wa KAC. „WIKTORJA”** 27241

Maszyny do przyrządzania paszy  
NAJWIĘKSZEJ ANGLIJSKIEJ FABRYKI

# BAMFORDA

Sieczkarnie, srotowniki RAPID zwykle lub kombinowane z gniotownikami, siekacze, rozdrabiacze do kuchów i gniotowniki do owsa nie kosztują drożej niż inne, gorsze wyroby. Dlatego radzimy rolnikom nie kupować byle czego przed obejrzeniem u nas




**MASZYN BAMFORDA.**

**WIALNIE oryginalne CLAYTONA, PAROWNIKI „NOWA REFORMA”, „GOSPODARZ”,**  
najpraktyczniej urządzone, parują najszybciej i najdłużej trwają.  
SORTOWNIKI DO ZIEMNIĄKÓW. — PEŁÓCZKI.

Towarzystwo Akcyjne  
**TADEUSZ KOWALSKI i A. TRYLSKI**

WILNO, 5-to Jerska 32. WARSZAWA, Miodowa 4.

# MAOK

TEPI ROBACTWO

Ale tylko w czerni. trójkątach z metal. rurkami. 4964g

Niema lepszego środka — są tylko naśladowictwa.

## SKRZYPCE, MANDOLINY

wiolonczki, gitary, balalajki, harmonje, fisharmonje

z pierwszorzędnych, fisharmonje i wioleczki otrzymał w wielkim wyborze i poleca Oddział Instrumentów Muzycznych Firmy „Optyk Muzyczny” egzystującej od r. 1840

w Wilnie, ul. Dominikańska № 17, telefon 926, 57021

Oddział muzyczny pod kierownictwem Tachowca.

Skład T-wa Donieckich Hut szklanych  
WILNO, ul. Zawalna 24, róg Trockiej.

### SZYBY DO OKIEN w wielkim wyborze.

CENY FABRYCZNE. 52667

Wykwintna **CZEKOLADA Odesowa**



**„ZŁOTO SREBRO” SMIETANKOWA MLECZNA, ORZECHOWA, KAWOWA MIGDAŁOWA POMARAŃCZOWA.**

# KAKAO

Fabryka Czekolady FRANCISZEK FUCHS i SYNOWIE Warszawa, ZADAC WSZĘDZIE.

**BIURO PRZEWOZOWE Jana Urbanowicza**

Opakowanie, przewóz i przechowanie wszelkich towarów. Dostawa i ekspedycja towarów. Sprzedaż WĘGLA kamiennego, kowalskiego, antracytu i koksu. Skład i stajnia przy ulicy Kaukaskiej w domu własnym № 8, telefon № 1010. 57943

Magazyn wyrobów srebrnych i platerowanych

## JÓZEFA FRAGET

w WILNIE przy ulicy Wielkiej № 58

Ma zaszczyt polecić kompletne serwisy stołowe jako to:  
**Noże, Widelce, Łyżki, Łyżeczki i t. p.**

GLADKE I STYLOWE W NAJNOWSZYCH FASONACH, ORAZ Samowary, Imbryki Cukiernicze, Serwisy do octu, oliwy i do likierów, Postumenty, Piramidy i Kosze do owoców, cukru i ciast, Tace, Półmiski, Rondle i Wazy do zupy, Wazony do wina i kruszonu, Masielnice, Kompotjery i Żardinjery, Kandelabry, Lichtarze, Lustra, Szczołki i inne przybory toaletowe, oraz wszelką galanterję, wyrabiają w fabryce.

P. S. Magazyn w Wilnie otwarty został w tym celu, aby dać możność Szan. Klientom nabywania prawdziwych wyrobów fabryki „FRAGET”, a nie podrabianych bezwartościowych, identycznie z wyglądu do prawdziwych podobnych, ponieważ, w ostatnich czasach falsyfikaty te za wyroby mojej fabryki w wielu wypadkach są sprzedawane. 56373

## WYSTAWA ROLNICZA

Drysińskiego Towarzystwa Rolniczego i Zabalskiego Kółka Rolniczego w miasteczku Wołyńce, gub. Witebsk. 15, 16 i 17 września b. r.

Stacje kolei żelaznej Rygo-Orłowskiej:  
1) dla towarów i bydła — Borkowice, 2) dla gości — platforma Benisławskiego. Poście Borkowice. 58071

Zgłaszać się do Komitetu Wystawowego.

Zadaje Darmo Zadaje Numerów Numerów

## NASZ ŚWIAT

Tygodnik ilustrowany dla młodzieży.

Prenumerata wynosi tylko:  
Rocznie . . . . . **65** kop. kwartalnie  
Rb. 2.50  
Z przesyłką . . . . . Rb. 3.50 z przesyłką 90 kop.

Rocznie 12 tomów POWIEŚCI.  
(za zwrotem kop. 15 za tom na oprawę).

## MOJE PISEMKO

Najtańszy tygodnik obrazkowy dla dzieci do lat 10.

50 kop. kwartalnie z przesyłką 75 kop.

Prenumeratory „Naszego Świata” i „Mojego Pismka” OTRZYMUJĄ JAKO PREMIUM BEZPŁATNE **ALBUM NAPOLEOŃSKIE** złożone z sześciu kartonów w teczce.

REDAKTORKA: **Maria Bujno-Arctowa.**

Księgarnia M. ARCTA, Warszawa, Nowy Świat № 53.

Grand Prix Paryż 1900 roku.






**AKCYJNE TOWARZYSTWO**  
Brodźkowych, gorzeln., rektory fik. i wódczanych zakładów

## A. WOLFSCHMIDT w Rydze

POLECA:  
kummel, pomarańczowe, wódki różne, nalewki, likiery, esencje i ekstrakty; **RUM, KONJAK i ARAK** z bandedolą jarmazę celną i własnego butelkowania żubrówkę, małosyrolską zapiekankę i in.

Prawdziwy ryśki kunczeński balsam roślinny. PRZEDSTAWICIEL dla gub. Wileńskiej, Grodzieńskiej, Kowieńskiej, Mińskiej, Mahylewskiej, Witebskiej i Smoleńskiej **JAKÓB M. WAJBERG w WILNIE.** Telefonu № 13-50. Na żądanie cenniki wysyłamy bezpłatnie.

Do wiadomości Pp. właścicieli

## KROCHMALNI.

Posiadając w Mińsku fabrykę produkującą patokę z krochmalu, uprzejmie prosimy z ofertami na sprzedaż mąki kartoflanej suchej i świeżej zwracać się pod naszym adresem: 54625

**Br. RAKOWSZCZYK, Mińsk gub.**

TELEFON: Kanceliarski № 266, fabryczny № 414.

Najstarsza Polska fabryka gorsetów

## „REGINA”


WILNO, ul. Świętojadska № 18.

Nowo utworzona filia w WITEBSKU ulica Smoleńska poleca Sz. Paniom **WIELKI WYBÓR GORSETÓW.**

56394

Dla dzieci, matek, rekonwalescentów, osób nerwowych i starców. Fosmoza zapewnia prawidłowy rozwój krwi, kości i mięśni. Niezbedny pokarm dla dzieci w okresie zębokucia i rekonwalescencji.

Licencja opinje Pp. lekarzy i ordynatorów szpitali dołącza się do każdego pudełka. Dostać można w aptekach i składach aptecznych. Cena pudełka rb. 1. Skład główny T-wo I. B. Segal w Wilnie. 37850



**MEBLE** stylowe i gobeliny tania. Wilno, — Monastyrska 9 m. 1. 59172

**ROLNIK-ADMINISTRATOR** z wieloletnią praktyką, zarządzał wielkimi dobrami na Litwie, prawnik, poszukuje posady zarządzającego. Poważne rekomendacje, chlubne świadectwa. Łask. oferty: Kancel. ogłoszeń K. Taubera, Wilno, Dominikańska 12. 56488

Zaw. p. Ministerstwo Spraw Wewn.

**ZAKŁAD I SZKOŁA GIMNASTYKI SZWEDZKIEJ I MASAŻU Heleny Kuczalskiej**

kierownictwo i wykłady lekarzy specjalistów, przeniesione do nowego lokalu, odpowiednio urządzonego

w Warszawie, przy ul. Nowogrodzkiej № 6, przytęm kosmetyki i gabinety do zabiegów kosmetycznych. Świadectwa ważne w całym państwie. Zapisy od 15-go września.

Zawiadamiam Szan. Rodziców i Opiekunów, że w dniu 10 (23) września r. b. otwieram w **Konstancynie (willa „Biała”)** 7-klas. żeński zakład naukowy. Wszelkich informacji udziela kancelaria szkoły w Warszawie, Zielna 13 58387

Przełożona **RUZKA.**

### Zdrowie jest bogactwem!

D-ra Lahmana preparaty z warzywnych soli: **KAKAO, CZEKOLADA, EKSTRAKT, BISKOPTY.**

Mleko roślinne, Sóję Japońską — poleca Główna reprezentacja na całą Rosję d-ra Lahmana: **Rud. W. Seuberlich w Rydze.** Nabywać można we wszystkich lepszych handlach i aptekach. 41800

**PAPIER.** Druki. 58865

Oprawa książek. KSIĘGI rachunkowe, GOSPODARCZE, Kwiaty i Raporty. Karty pocztowe.

**NAUKA** Akad. Członkowskiej

Miłoś. Zacharzewska 55, Odd. Zacharzewska 28, Telef. 312

**FARBY** olejne, emalje, sucho, angielskie. LAKIERY powłokowe, spirytusowe. Listwy na ramy. BRONZY. Pokost, oleje, kwasy, smarowidła. PENZLE, SZCZOTKI. Korki do piwa, wina, apteczki

**100,000** pudów buraków pół-eukrowych — pastewnych, cena wagonowa loco st. Kowno 17 kop. za pud. Wilno — 14 kop., Grodno — 12 kop. Zamówienia! Zarząd Stanisławów. poczta Grodno. 59640

**OGŁOSZENIA DROBNE.** Nauka i wychowanie.

**Angielka** z Londynu udziela lekcji u siebie i na mieście. Prosp. 8-to Jerski 48 m. 4, od godz. 3-4 pp. 59318

**Francuzka** dyplomowana na demim-plac, lekcje; druga — governanta, doskonale świadectwo. Nauczycielki z francuzką, niemiecką konwersacją z muzyką. Pedagog praktycznej, referencje domów znanych. Freblanka z francuzką konwersacją. Biuro pedagogiczne Wejnowskiej, Zawalna 2, telef. 236. 59331

**Na wyjazd** na zimę student Petersb. uniwers. (rosjan) poszukuje kondyję. Szopenowska 3 m. 45 M. W. 60271

**Najstarsze** biuro nauczycielskie Malwiny Baginickiej, Wilno, Zandarm-ski 7, poleca nauczycielki, nauczycielki, bony polki, cudzoziemki. 51662

**Nauczycielka** z kwalifikacjami i specjalnym francuskim (Sorbona akcent paryski) poszukuje odpowiedniej posady w mieście lub na wsi. Adres: gub. Kowieńska, poczta Szadów, majątek Dauksze, Marji Kondrackiej. 59493

**Poszukuje** do wspólnej nauki z córką dziewczynki i chłopca. Skoczylam Uniwersytecki Krakowski, gimnazjum rosyjskie. Nabrzeżna 28, m. 7. Walicka. 60131

**Poszukuje** dzieci do kompozycji pletu freblowskiego. S-ki Prospekt 4 m. 6, osobicie od 11-12 g. 50009

**Praca** Nauczycielki i pedagogów wykształconych uniwersytecko, frablowski polki, bony cudzoziemki, szycielki, ochroniarzki, biuralistki, ekspedjentki, panny służące (krawieczniczka), gospodynie — znajomość doskonałej kuchni. Biuro Recept-szewskiej, Warszawa, — Chmielna 25. 46930

**Student** IV kursu, z 8-letnią praktyką nauczycielską, poszukuje lekcji na wiecz. Wilno, Tatarska 1 m. 15. 59486

**Student** solidny korepetytor, tor, najlepsze rekomendacje, udziela lekcji i korepetycji. Wilno, ulica Węzłowa № 6 m. 1 (róg Mahometowski). 60010

**W rodzinie** doktora (w Petersburgu) mogą być umieszczeni nie więcej dwóch pensjonarzy (uczniów). Zapewnia się opieką; tamże można korzystać z korepetycji. Informacje listownie: Petersburg, Broniecka № 14a m. 6. 58875

**Kupno i sprzedaż.**

**Do sprzedania** tanio urządzenie całego mieszkania Polulanka 27-6. 29763

**Natychmiast** do sprzedania lub w całości kompletny inwentarz żywy i martwy wraz 8-silną parową lokomobila, młocarnią i młynem. Bronisław Chodakowski, majątek Serbiny, poczta Klejdan, gub. Kowieńska. 59325

**Interesa handl. i majątk.**

**Bardzo tanio** zaraz sprzedam folwark z wodem urządzeniem dla miyny i tartakami, dajemy duży dochód. — Cena 16,000 rb. Oferty: Kowno, okazielowi paszportu № 90. 59332

**Do sprzedania** 2 murowane jednopiętrowe domy z ogródkami, ziemią własną, dług trankowy. Antokolska № 27. 57156

**Mogę** dać powną sumę na pierwszą hipotekę domu w Wilnie. Piramont dom 10 m. 7. 50866

**Majątek** ziemski (polski) poszukiwany do kupna w cenie do 200,000 rb. Poządane aby leżał w okolicy gub. Wileńskiej, niedaleko poczty i telegrafu, nad rzeką lub jeziorem, w ładnej miejscowości. O szczegóły zwracać się: Redakcja „Tygodnika Rolniczego”, Wilno, Zawalna 9, dla S. L. 59695

**Majątek** kupić zaraz 300 do 500 dz., w jednym okolicy, bez serwitutów. Adres: poczta St. Elżbiety, Wileńska gub. maj. Gornostajski, Gajbaj-lowi Sielkuckiemu. 57778

**Poszukuje** do kupna małego majątku o dobrej ziemi i z możliwością domem mieszkalnym oraz dzierżawą nie dużej. Wiadomość do 15 września: właściciel dóbr Borogojle o. p. Bejszaga, po 15 września hotel Sokolowski, Wilno, Pośrednicy wykluczeni. 59876

**Sprzedam** 106 dziesięcin w pow. Trockim, 8 wiorst od stacji kol. żel. Dowiedzieć się listownie: Baksza d. № 10 m. № 1, A. I., lub osobicie codziennie oprócz niedziel i świąt między godz. 3-6. 59472

**Posady i prace.**

**Młody** człowiek, d. bankowski wiec pryncipale jakiegokolwiek zajęcia: sekretarza, korektora, buchaltera, lub korepetytora w językach: polskim, rosyjskim i niemieckim. Łaskawe zaproszenie do Redakcji „K. L.” pod L. E.

**Ogrodnik**, kawaler, lat 30, swolm fachu, poszukuje posady od w. Michała. Adresować pod rosyjsku: — Nowo-Wilejski, dla Piekarskiego w lecznicy. 5932

**Poszukuje** posady na stałe, lub na zimę, mogą także wyjeżdżać do mierzniaka, numerowania sztuk, Rejpińska № 48, właściciel domu. 59119

**Rządca** ratynowany z chemicznym, wykwalifikowany, poszukuje posady zaraz. Soly, gub. Wileńska, majątek Józefowato, Idajji Ber (dla C. S.). 59113

**Technik** skoczył studia za granicą na politechnice, praktyk w wydziale maszyn parowych i wybuchowych, szuka odpowiedniej posady. Poście restanie Nowo-Wilejski B. L. 60455

**Zdolny** leśnik, dyplomowany, zagnany, 15 lat praktyki w pierwszorzędnych majątkach, chlubne świadectwa, poszukuje posady. Kijów, Trzechswiatelska № 8 m. 8, Bronisław Szymanski. 59684

**Mieszkania.**

**b) Zaoferowane 2 nowe** do wynajęcia w Warszawie, do wynajęcia 2 nowe mieszkania na parterze. Jarosławska d. 15 m. 1. 59336

**Wystawa** obrazów w Warszawie, 10 września r. b. Została otwarta w Dynaburgu, dnia 15, wystawa obrazów, rakter jej będzie wielce interesujący, gdyż przetrzeło w sobie spotnatch będą portrety, jone obrazy, studia, krajobrazy, Hironacje i wszelkie szkice wykonane olejno, rełn., pastelami, piórkami, glem, ołówkami i t. d. Z tego, szczególnie pociągająco, może być wystawa dla młodzieży.

**1000** wyszatków (do myślenia) wyprzedane miljonowe nagrody. Wysła za rubla pełnomocny międzynarodowy biur patronat. wych. Grandenberg, Chmielna 48. Finansuje laski.

Elegancko ubierać się można tylko w jednym Magazynie Ubiorów Męskich, Damskich i Dziecięcych

Dostawcy Dworu Jego Cesarskiej Mości

# P. CHAZANOW I S-KA

Mińsk, ul. Gubernatorska № 1, dom Polaka. Oddziały w Warszawie, Lublinie i innych miastach. 59008